

u ime obitelji

Izvješće

o netrpeljivosti
i napadima
na Katoličku Crkvu
i katoličke vjernike
u Hrvatskoj u
2020. godini

Izdavač:

UDRUGA U IME OBITELJI

Vankina ulica 2, 10000 Zagreb

Kontakt: sloboda.vjeroispovijedi@uimeobitelji.net

<http://uimeobitelji.net>

www.facebook.com/UImeObitelji

IBAN: HR5223600001102351957

Fotografije:

Saša Četković

Arhiv ICMM Međugorje (naslovnica)

Izvješće

o netrpeljivosti i napadima
na Katoličku Crkvu
i katoličke vjernike u
Hrvatskoj u 2020. godini

ZAGREB, travanj, 2021.

Kazalo

Uvod	9
Osnovni pojmovi	13
Netolerancija i diskriminacija spram katolika	15
Nasilje i napadi na objekte i imovinu Katoličke Crkve.	15
1. Netolerancija i diskriminacija	17
Napadi na vjernike katolike	19
Napadi na katolički nauk i vjeru	21
Napadi na katoličku kulturu i Crkvu kao instituciju	22
2. Nasilje i napadi na objekte i imovinu Katoličke Crkve ..	31
Provale u crkvene objekte i krađe	33
Oskvrnuća i devastiranje crkvenih objekata i imovine	34
Preporuke - što možemo učiniti?	35
Reference	41

Uvod

Od svoga osamostaljenja i uspostave novoga pravnog poretka, Hrvatska je priznala jednakost svih vjerskih zajednica te pravo svih građana na slobodu vjeroispovijedi i javnog očitovanja svoje vjere - temeljnih ljudskih prava.

Unatoč tome, svjedoci smo brojnih napada na Katoličku Crkvu i vjernike katolike, izražavanja mržnje i netrpeljivosti prema Katoličkoj Crkvi i njezinu javnom djelovanju (osobito prema pravu poduke vjeronauka u školama i javnom iznošenju stavova Katoličke Crkve o društvenim pitanjima od strane biskupa/svećenika/redovnika) koje nadležne institucije ni izvješća o zaštiti ljudskih i građanskih prava uopće ne problematiziraju ili to čine u vrlo malom opsegu. Baš kao i zloupotrebe dijela glavnostrujaških medija za lažno i predrasudama obojeno prikazivanje pripadnika katoličke vjeroispovijedi te napadi na crkvene objekte i uništavanja crkvene imovine.

Najčešće vrste napada na Katoličku Crkvu dokumentirane u ovom izvješću, uključuju:

- **napade na hrvatske građane zbog njihove katoličke vjeroispovijedi** - medijske hajke, lažne optužbe, širenje lažnih vijesti i tvrdnji utemeljenih na predrasudama o vjernicima katolicima i svećenicima
- **napade na katolički nauk i vjeru**
- **napade na katoličku kulturu i Crkvu kao instituciju** - hajke i medijski pritisci oko održavanja svetih misa, hajke protiv vjeronauka u školama i javnog prakticiranja katoličke vjere, uskraćivanja objektivnih informacija o Katoličkoj Crkvi, izražavanja netrpeljivosti i mržnje prema Crkvi

- **provale u crkvene objekte i krađe**
- **oskvrnuća i devastiranje crkvenih objekata i imovine.**

S obzirom na činjenicu da se **86,28%** hrvatskih građana izjašnjava katolicima¹, odnos **netrpeljivosti dijela medija, političara i aktivističkih skupina u Hrvatskoj** koje sustavno napadaju Katoličku Crkvu, huškaju i iznose neistine o Crkvi i njezinim vjernicima, predstavlja svojevrsan društveni fenomen - naime, **da je u društvu koje sebe smatra demokratskim jedna većinska skupina građana ujedno jedna od najčešće napadanih.** Društvene okolnosti u kojima **manjina sustavno napada i zloupotrebom medijske i političke moći lažno prikazuje većinsku skupinu - u prošlosti su bile povezane s raznim oblicima totalitarnih režima** u kojima su **politika i mediji bili dio represivnog aparata za vladanje manjine nad većinom.** Uporaba mehanizama utjecaja na javno mišljenje za koje se do nedavno smatralo da ne mogu biti dio demokratskih društava svakako zahtijeva detaljnu analizu.

U Hrvatskoj postoje brojni društveni problemi i **područja gdje je potrebno unaprijediti analizu i izvješćivanje o kršenju ljudskih i građanskih prava.** Osim prava građana na slobodu ispovijedanja katoličke vjere, ovdje ćemo nabrojati još neke povrede prava hrvatskih građana: prava hrvatskih branitelja, biračka prava, stanarska prava, povrede temeljnog prava na rad i plaću, pravo na zdravstvenu zaštitu i točno informiranje o rizicima liječenja, pravo na pravedno suđenje i jednakost svih pred zakonom, pravo roditelja da odgajaju svoju djecu u skladu sa svojim filozofskim i vjerskim uvjerenjima, pravo na priziv savjesti, pravo na obrazovanje i dr.

Svi slučajevi navedeni u izvješću dokumentirani su na temelju vijesti i objava u medijima objavljenih u razdoblju između 1.1. i 31.12.2020.

Vežano za druge izvore podataka, prema saznanjima udruge U ime obitelji nadležne institucije u Republici Hrvatskoj ne prikupljaju i ne obrađuju podatke o slučajevima nasilja i napada te netolerancije, diskriminacije na temelju vjeroispovijedi, kao ni zločinima iz mržnje na temelju vjeroispovijedi te o javnom poticanju na nasilje i mržnju zbog vjerske pripadnosti, a iz kojih bi se mogle dobiti informacije koliko je bilo takvih slučajeva prema pojedinoj vjeroispovijedi u Hrvatskoj.

Udruga U ime obitelji uputila je Ministarstvu unutar-njih poslova zahtjev za pristup informacijama u vezi s podacima o zločinima iz mržnje zbog vjeroispovijedi, o javnom poticanju na nasilje i mržnju zbog vjerske pripadnosti, slučajevima kaznenih djela protiv imovine Katoličke Crkve te o prekršajima diskriminacije na vjerskoj osnovi u Hrvatskoj u 2020. godini. Ministarstvo unutar-njih poslova je dio pitanja prosljedio Ministarstvu pravosuđa i uprave te nijedno od navedenih ministarstava ne raspolaže podacima prema parametrima koje je zatražila Udruga.

Ministarstvo pravosuđa i uprave je pitanja prosljedilo općinskim sudovima u Hrvatskoj. Prema nepotpunim podacima koje je udruga U ime obitelji do objave ovog izvješća zaprimila od 27 od 34 općinska suda u Hrvatskoj, u 2020. godini bilo je 7 kaznenih postupka zbog kaznenih djela protiv imovine Katoličke Crkve:

- 6 teških krađa iz odredbe čl. 229 st. 1 t. 6 Kaznenog zakona
- 1 kazneno djelo oštećenja tuđih stvari (čl. 235 Kaznenog zakona).

Od 27 općinskih sudova koji su odgovorili na zahtjev, tri suda su navela da ne mogu ustupiti tražene podatke.

Unatoč brojnim napadima na Katoličku Crkvu u Hrvatskoj, **nadležne institucije do sada nisu činile dovoljno kako bi zaštitile vjernike katolike od kršenja i nepoštovanja njihova ustavnog prava na slobodu vjeroispovijedi.** Naprotiv, svjedoci smo slučajeva da institucije nadležne za zaštitu i promicanje ljudskih prava i sloboda promoviraju nepoštovanje prava vjernika na slobodno javno očitovanje svoje vjere, kao što to čini **Pravobraniteljica za djecu, javno napadajući vjerske sadržaje i vjeronauk u školama²** koji, prema dostupnim podacima iz medija, **pohađa oko 90% učenika u osnovnim te 80% učenika u srednjim školama** u Hrvatskoj.³

Širenju netrpeljivosti prema Katoličkoj Crkvi, **posredstvom dijela glavnostrujaških medija, osobito doprinose udruge ateističkog svjetonazora** poput „Protagore - Udruge za zaštitu prava ireligioznih osoba i promicanje ireligioznog poimanja svijeta“ koje sustavno napadaju Katoličku Crkvu, njezin nauk i poduku vjeronauka u školi, a u svojim istupima i objavama na društvenim mrežama⁴ **ne služe se argumentima već blačenjem i ismijavanjem nauka Katoličke Crkve, biskupa i svećenika te širenjem predrasuda.**

Ustav Republike Hrvatske jamči “slobodu savjesti i vjeroispovijedi i slobodno javno očitovanje vjere ili drugog uvjerenja” (čl. 40), kao i to da su vjerske zajednice “slobodne, u skladu sa zakonom, javno obavljati vjerske obrede, osnivati škole, učilišta, druge zavode, socijalne i dobrotvorne ustanove te upravljati njima, a u svojoj djelatnosti uživaju zaštitu i pomoć države” (čl. 41).

Osim toga, prema hrvatskom **Ustavu**, “zabranjeno je i kažnjivo svako pozivanje ili poticanje na rat ili uporabu nasilja, na nacionalnu, rasnu ili vjersku mržnju ili bilo koji oblik nesnošljivosti” (čl. 39).

Sukladno Ugovoru o pravnim pitanjima između **Sve-te Stolice i Republike Hrvatske** iz 1997. godine, Crkvi se u Hrvatskoj, između ostaloga, jamči:

- sloboda obavljanja bogoštovlja (čl. 7.1),
- sloboda vršenja njezina apostolskog poslanja, posebno u onome što se odnosi na bogoštovlje, upravu, učiteljstvo i djelatnost društava (čl. 4),
- pristup državnim sredstvima javnoga priopćavanja (čl. 12.2), a
- katolicima i njihovim društvima i ustanovama “potpuna sloboda djelovanja i javnog nastupa bilo usmeno bilo pismeno” (čl. 14.2).

Katolička Crkva u Hrvatskoj ima više od 2400 svećenika i više od 3600 redovnika i redovnica. Oni djeluju i žive u više od **1600 župa** u **5 nadbiskupija** i **11 biskupija** te u više od **60 redovničkih zajednica i družbi**. Također, **Crkva u Hrvatskoj** osnovala je, a i danas vodi brojne obrazovne ustanove, prema podacima HBK-a – 7 visokih učilišta, 12 gimnazija, 11 osnovnih škola te brojne vjerske vrtiće, domove za djecu, stare i bolesne. Osim toga, Crkva u Hrvatskoj **karitativno djeluje na prostoru cijele Hrvatske** – gotovo svaka župa ima župni Caritas, a u **svakoj biskupiji djeluju i brojne ustanove koje smanjuju društvenu nepravdu i osiguravaju konkretnu socijalnu skrb**, u čiji su rad uključeni svećenici, redovnici i redovnice te vjernici laici.

Tijekom 20. stoljeća, od razdoblja Kraljevine Jugoslavije do Domovinskoga rata, Crkva u Hrvatskoj bila je sustavno, institucionalizirano proganjana. Prema podacima koje je don Anto Baković prikupio u Hrvatskom martirologiju XX. stoljeća⁵, **u tom su razdoblju**

ubijena 4 biskupa, 523 katolička svećenika i redovnika, 50 bogoslova, 39 sjemeništaraca, 17 časne braće laika i 31 časna sestra.

Najveći broj katoličkih svećenika i posvećenih osoba, prema navedenim podacima, likvidirali su partizani i OZNA, do svibnja 1945. - **njih 240**, nakon savezničke pobjede **još 263**, dok je na služenju vojnog roka u JNA ubijeno **12 svećenika**:

- Partizani do 9. svibnja 1945. - 240 žrtava
- OZNA, UDBA, Komunistička partija nakon 9. svibnja 1945. - 263 žrtve
- JNA na služenju vojnog roka - 12 žrtava
- Četnici - 37 žrtava
- Njemačke postrojbe - 17 žrtava
- Talijanske postrojbe - 2 žrtve
- Angloameričko bombardiranje - 32 žrtve
- Vlasti NDH - 11 žrtava
- Crvena armija - 5 žrtava
- Vlasti Kraljevine Jugoslavije - 4 žrtve
- Komunističke vlasti u Albaniji - 4 žrtve
- Srbijanska vojska u BiH i RH (Domovinski rat) - 9 žrtava
- Muslimanske postrojbe u BiH (Domovinski rat) - 3 žrtve
- Zaraženi i umrli od tifusa - 17 žrtava
- Nepoznat način stradanja - 8 žrtava

Također, prema podacima koje je prikupio don Anto Baković, **od ukupno 664 žrtve, 109 je ubijeno bez ikakvog suda na masovnim stratištima, 338 je zvjerski mučeno i ubijeno, 80 je osuđeno na smrt i smaknuto, 73 je umrlo od posljedica fizičkog i psihičkog mučenja, gladi i iznemoglosti te bolesti u zatvoru, logoru, na robiji** i dr., **53 je poginulo** (npr. od posljedica angloameričkog bombardiranja, granatiranja, prepada na vlakove i dr.), **4 je otrovano**, a za njih 7 je nepoznat uzrok smrti.

Tijekom Domovinskog rata, Katolička Crkva, biskupi i svećenici bili su jedna od glavnih meta velikosrpske huškačke propagande koja se retorikom naslanjala na komunističku, jugoslavensku ideologiju. Unatoč zaštićenosti međunarodnim konvencijama, baš kao i bolnice, tijekom Domovinskog rata crkve su bile meta napada srpske artiljerije i vojske. Stradanja Katoličke Crkve u Hrvatskoj ilustrira broj oštećenih i do temelja srušenih sakralnih objekata u Domovinskom ratu od 1991. do 1995. koje je popisala dr. sc. Julija Barunčić Pletikosić⁶. Prema tom su popisu **teško oštećene ili do temelja srušene 272 župne crkve i 111 kapela, lakše su stradale 182 crkve i 30 kapela, a teže ili lakše su oštećena i 44 samostana.**

Iz svega navedenog može se zaključiti kako je gotovo cijelo stoljeće sustavne, režimske propagande koja se, uz ostalo, sastojala od ponavljanja laži o biskupima, svećenicima, redovnicima i redovnicama, vjernicima, papi, Vatikanu te od ismijavanja, omalovažavanja, osramoćivanja, etiketiranja, praćeno progonom i zastrašivanjem, a sve u cilju održavanja na vlasti navedenih političkih režima – ostavilo tragove i na nekim dionicima hrvatskog društva u 21. stoljeću

– koji ovakve prakse još uvijek nastoje opravdati ili u modificiranom obliku provoditi.

Udruga U ime obitelji drži svaku konstruktivnu kritiku utemeljenu na činjenicama bilo kojeg dionika društva jednim od preduvjeta osobnog i društvenog rasta i razvoja, pa tako i argumentiranu kritiku Katoličke Crkve i katolika.

Ovim izvješćem odajemo priznanje svima onima koji upravo na takav način, koji je pretpostavka pluralnog i demokratskog društva, prilaze i Katoličkoj Crkvi i vjernicima katoličke vjeroispovijedi. Jedan od ciljeva ovog izvješća je i rasvjetljavanje razlike između konstruktivne kritike i širenja netrpeljivosti, organiziranih hajki, netolerancije, diskriminacije, lažnih vijesti, napada i dr. Držimo da će razlika biti razvidna svakom dobronamjernom čitatelju.

Osnovni pojmovi

Osnovni pojmovi

Netolerancija i diskriminacija spram katolika

Diskriminacija se odnosi na postupanja kojima se osoba stavlja u nepovoljni položaj na osnovi svoje vjere, vjerske pripadnosti ili vjerskih uvjerenja, dok netolerancija označava bilo koji oblik izražavanja nesnošljivosti spram katoličkih vjernika i Katoličke Crkve - iznošenjem i širenjem neistina, širenjem lažnih vijesti, poticanjem javne hajke i linča, ismijavanjem, omalovažavanjem, i dr., a može uključivati i zločine iz mržnje zbog vjeroispovijedi i javno poticanje na nasilje i mržnju zbog vjerske pripadnosti kako su definirani Kaznenim zakonom (čl. 87., st. 1. i čl. 325., st. 1.).

Nasilje i napadi na objekte i imovinu Katoličke Crkve

Nasilje i napadi na objekte i imovinu Katoličke crkve uključuju provale, krađe, razbojništva, oskrnuća i devastaciju crkvene imovine i objekata, ali i fizičko nasilje te prijetnje i zastrašivanja nasiljem prema katolicima zbog njihove vjere i vjerskih uvjerenja. Također mogu uključivati zločine iz mržnje (čl. 87., st. 21. Kaznenog zakona).

1.

Netolerancija i diskriminacija

1. Netolerancija i diskriminacija

Napadi na vjernike katolike

Napadi na pojedince na temelju vjere uključuju medijsku hajku, ismijavanje pojedinih osoba – vjernika, svećenika i biskupa, iznošenje neistina i kleveta o osobama na temelju njihove vjere te objavljivanje lažnih vijesti s ciljem nanošenja štete njihovom ugledu.

Naime, dok se kritika, preispitivanje i kritičko prosuđivanje mišljenja i stavova pojedinaca i institucija u pluralnom društvu smatra korisnom i potrebnom, hajke – organizirana podizanja buke protiv katoličkih svećenika, biskupa i vjernika dio su negativnog trenda u hrvatskom društvu koji je protivan demokratskim vrijednostima te im je cilj ocrnjivanje Katoličke Crkve i širenje netrpeljivosti spram vjernika katolika.

Ovdje donosimo neke od konkretnih primjera napada na vjernike katolike, ne ograničavajući se samo na njih.

Lažne optužbe protiv katoličkih biskupa i svećenika

11.5.2020. bivši predsjednik Republike Hrvatske Stipe Mesić je u svom gostovanju na Federalnoj televiziji u BiH iznosio laži o Katoličkoj Crkvi, napavši kardinala Bozanića i biskupa Puljića riječima: "Krajnji cilj je njima takozvana Nezavisna Država Hrvatska, to je žal za Nezavisnom Državom Hrvatskom, ali to je u tim ljudima nepopravljivo. Očito oni ne žive u ovom svijetu, niti Bozanić niti ta grupa oko njega niti vaš Puljić. Oni očito pripadaju jednom drugom vremenu".

Krajem rujna 2020. don Vinko Puljić iz Hrvatske katoličke misije u Njemačkoj morao je napustiti župu u Göttingenu jer je na svojem Facebook profilu proslijedio poziv za donacije koji je javnosti uputilo zagrebačko Društvo za istraživanje trostrukoga logora Jasenovac - zbog lažne optužbe da podupire "relativizatore holokausta".⁷

Medijska hajka i lažne vijesti o katoličkim svećenicima

9.2.2020. portal Telegram objavio je članak⁸ autora Drage Hedla u kojem iznosi netočne, jednostrane i nepotpune informacije o ugovoru o doživotnom uzdržavanju koji je vlč. Ivica Rebić potpisao s pokojnim Krešimirom Jezildžićem, a koji su prenijeli i drugi mediji. Da je riječ o blaćenju, pokazuje činjenica da autor Hedl nije naveo bitnu informaciju da je g. Jezildžić tetak vlč. Rebića, a također nije prenio ni odgovor Đakovačko-osječke nadbiskupije RTL-u⁹, ali je 24.2.2020., objavio još jedan difamirajući članak¹⁰ o vlč. Rebiću.

14.4.2020. portal Telegram obezvrjeđivao je stavove dekana Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Splitu don Mladena Parlova koje je iznio u emisiji Bujica o važnosti održavanja svete mise za katolike i u doba pandemije bolesti COVID-19.¹¹

Od 18. do 21.9.2020. portali Megamedia i Zadar News izmislili su i u nekoliko članaka objavili lažnu vijest kako su dvojica svećenika Zadarske nadbisku-

pije policijskim uvidom identificirani kao konzumenti kokaina, a njihove su članke prenijeli i drugi portali. Zadarska nadbiskupija i PU zadarska demantirale su lažnu vijest, a Zadarska nadbiskupija je i pozvala Hrvatsko novinarsko društvo da reagira.¹²

Krajem studenoga 2020. župnik Mato **Berišić iz Rijeke** uputio je pismo svojim župljanima vezano za blagoslov obitelji u kojemu ih je obavijestio da zbog uvjeta pandemije neće biti uobičajenog blagoslova obitelji, da je saniran krov na župnoj crkvi koja je prokišnjavala i da zahvaljuje svima koji su pomogli svojim doprinosima za sanaciju krova, najavljuje uređenje kapelice danonoćnog klanjanja i podsjeća na običaj novčanog priloga za potrebe župe, te, poziva župljane da, ako imaju potrebu i žele, svoj godišnji prilog donesu u župu ili uplate na žiro-račun budući da zbog epidemioloških mjera neće biti blagoslova obitelji u domovima prilikom kojeg su uobičajeno mogli dati svoj prilog. Zahvaljuje na pomoći i poziva obitelji koje su potrebite Caritasu da se jave župnom uredu te će im se udijeliti potrebno. Pismo je objavio Novi list, a mediji su pokrenuli kampanju blačenja župnika jer je pozvao župljane da uplate prilog i dao im upute kako da sami, u okolnostima pandemije bolesti COVID-19, blagoslove svoj dom.

Velik dio glavnostrujaških medija objavio je **niz izvješća/članaka u kojima zlonamjerno prenose i iskrivljavaju župnikovu poruku**, potičući time u javnosti netrpeljivost prema Katoličkoj Crkvi i svećenicima:

- Novi list: “Blagoslov kuća u uvjetima epidemije: Župnik sa Škurinja pozvao obitelji da same blagoslove svoje domove, a novce župi mogu poslati na žiro-račun ili ga donijeti u župu”¹³
- Jutarnji list: “Svećenik župljanima poslao upute za blagoslov, ali i broj žiro računa: ‘Ako osjećate potrebu...’”¹⁴
- Rtl.hr: “Župnik iz Rijeke vjernicima poslao pismo: ‘Domove sami blagoslovite, a nama uplatite novac na račun’”¹⁵

- Telegram: “Briljantan plan riječkog župnika: vjernici neka sami blagoslove domove, a novac mu mogu uplatiti na račun”¹⁶
- 24 sata: “Župnik iz Rijeke: Blagoslovite si sami domove, a nama samo pošaljite novac na žiro-račun”¹⁷
- “Župnik o ‘uradi sam’ blagoslovu doma: ‘Nisam ništa loše mislio. Ništa ne tražim, to i Bog zna’”¹⁸
- Fiuman.hr: “Župnik sa Škurinja: Sami blagoslovite svoj dom, a novac nam uplatite na račun”¹⁹
- Rijeka danas: “Župnik sa Škurinja pozvao obitelji da same blagoslove svoje domove, a novce župi mogu poslati na žiro-račun”²⁰
- Večernji list: “Župnik u pismu vjernicima: Domove sami blagoslovite, a nama samo uplatite novac na račun”²¹
- Riportal.hr: “Župnik iz Rijeke pisao vjernicima: ‘Domove sami blagoslovite, a novac nam uplatite na ovaj račun’”²²
- Lupiga: “RED JE RED: Župnik uputio vjernike kako da sami blagoslove kuće, a novce za blagoslov uplate crkvi na žiro račun”²³

Napadi na katolički nauk i vjeru

Napadi na katolički nauk i vjeru odnose se na **namjerno lažno ili pogrešno tumačenje katoličkog nauka, povijesnih činjenica ili vjerskih istina s ciljem da se druge navede na krive zaključke ili s ciljem difamacije i omalovažavanja Katoličke Crkve i vjere.**

Javna blasfemija

U travnju 2020. Matija Babić, vlasnik portala Index.hr, objavio je na svom Facebook profilu blasfemičnu objavu o Isusu te uvrede zbog održavanja procesije Križnog puta na Hvaru.²⁴

1.5.2020. glazbenici Dražen Turina Šajeta i skupina Fiesta objavili su blasfemični video u kojem ismijavaju vrijednosti katolika.²⁵

Širenje neistina i lažno prikazivanje katoličkog nauka

5.3.2020. – Ivo Šegota, aktivist iz homoseksualne udruge Dugine obitelji, pozvao je Hrvatsku biskupsku konferenciju da se ugledaju na njemačke biskupe: “Prije nego što kažu da je udomljavanje istospolnih partnera neprihvatljivo, hrvatski biskupi mogli bi se posavjetovati npr. s kolegama u Njemačkoj, gdje biskupi javno pozivaju Dugine obitelji da se uključe u udomljavanje djece.” – pogrešno tumačeći što je “katoličko” – nauk Katoličke Crkve o spolnosti i obitelji jasno je sadržan u Katekizmu Katoličke Crkve, a oni koji drugačije naučavaju, ne naučavaju katolički nauk.²⁶

23.10.2020. u članku u Jutarnjem listu novinar Inoslav Bešker ponavlja već razotkrivenu laž da je papa Franjo govorio “o ljudskom pravu homoseksualnih da imaju vlastitu obitelj i o tome da se borio da

takva obitelj bude zaštićena zakonom o građanskim zajednicama”.²⁷ Sličnu su lažnu vijest objavili i drugi mediji u Hrvatskoj, poput Telegrama²⁸ i Novog lista²⁹.

Iznošenje i širenje neistina te neutemeljenih tvrdnji o blaženom Alojziju Stepincu

13.2.2020. u Splitu prilikom promocije svoje knjige “Kontroverze hrvatske povijesti 20. stoljeća”, autor Ivo Goldstein je iz pozicije povjesničara iznio osobne stavove o kardinalu Stepincu koji nisu utemeljeni u činjenicama, a podsjećaju na komunističku retoriku kojoj je hrvatska i jugoslavenska javnost bila izložena od 1945. do 1990.³⁰

22.2.2020. u Slobodnoj Dalmaciji objavljen je razgovor s Ivom Goldsteinom u kojem napada kardinala Stepinca i o njemu iznosi osobne, neutemeljene stavove istodobno se pozivajući na autoritet povjesničara.³¹

U lipnju 2020. u službenom dopisu Ministarstva obrane Republike Srbije, ministar Aleksandar Vulin napada kardinala Stepinca nazivajući ga “vikarom ustaške vojske” i iznosi neutemeljene stavove u cilju političke propagande.³²

U srpnju 2020. film “Dnevnik Dijane Budisavljević” dobio je suglasnost Ministarstva znanosti i obrazovanja za uključivanje u nastavni kurikulum za učenike osnovnih i srednjih škola u Hrvatskoj. Film iznosi neutemeljene i netočne podatke o djelovanju kardinala Stepinca i njegovoj ulozi u spašavanju Židova za vrijeme II. svjetskog rata.³³

8.12.2020. njemački portal Katolisch.de objavio je intervju u kojem gđa Marie-Janine Calic iznosi cijeli niz neutemeljenih ocjena o kardinalu Alojziju Stepincu. Generalni konzul RH u Njemačkoj reagirao je na navedeno blaćenje Stepinca.³⁴

Napadi na katoličku kulturu i Crkvu kao instituciju

Napadi na katoličku kulturu uključuju **napade i hajku na vjerske sadržaje i katolički vjeronauk u školama, održavanje vjerskih obreda, lažno optuživanje i povezivanje katoličkih vjerskih obreda s veličanjem totalitarnih režima te druge vrste izražavanja netrpeljivosti i mržnje prema Crkvi i katoličkome.**

Medijski pritisak oko održavanja misa u vrijeme pandemije bolesti COVID-19

29.4.2020. Ivica Maštruko, bivši i zadnji jugoslavenski veleposlanik pri Svetoj Stolici, ustvrdio je za Dnevnik Nove TV da se “vjernici ne moraju moliti u crkvi. Mogu se moliti kod kuće. Pratiti online obrede”, komentirajući povratak vjernika u vjerske ustanove nakon popuštanja mjera uvedenih zbog pandemije bolesti COVID-19.³⁵

U travnju 2020. saborski zastupnik Nenad Stazić napao je izdavanje dozvole za hvarsku procesiju “Za križen”, koja je nematerijalno kulturno dobro pod zaštitom UNESCO-a, a za svećenika don Josipa Delaša iz Sirobuje ustvrdio je: “Ne znam zašto ga biskup već nije poslao u Kongo jer tamo pripada”. Također, tražio je i da se privremeno, u vrijeme pandemije, suspendiraju Vatikanski ugovori.³⁶

Na Uskrs, 12.4.2020., novinari su nasilno pokušali ući u crkvu i nedopušteno snimati održavanje mise na kojoj je sudjelovalo 10-ak vjernika u župi sv. Leopolda Mandića u Sirobuji u Splitu, pritom ne poštujući crkvu kao mjesto molitve. Nakon toga su sljedećih dana huškački izvještavali o održavanju misa u Sirobuji.³⁷

20.12.2020. novinarka Marina Karlović Sabolić u Slobodnoj Dalmaciji iznosi netočne informacije i proizvoljne interpretacije o ugađanju Stožera civilne zaštite Crkvi u vrijeme pandemije bolesti COVID-19.³⁸

Prije objave ovog izvješća, u veljači 2021., Ustavni sud RH donio je rješenje da neće pokrenuti postupak ocjene suglasnosti s Ustavom odluke Stožera civilne zaštite o diskriminirajućoj epidemiološkoj mjeri donesenoj 26.11.2020. da bez obzira na veličinu crkve na misnim slavljinama i drugim obredima može sudjelovati najviše 25 osoba - dok su u isto vrijeme, primjerice, muzeji, kina i trgovački centri primali broj posjetitelja ovisno o veličini prostora.

Predsjednik Ustavnog suda Miroslav Šeparović pritom je, kako bi opravdao Rješenje suda i netočno prikazao da se Crkva slaže s navedenom diskriminatorskom epidemiološkom mjerom, selektivno citirao papu Franju, biskupe Hrvatske biskupske konferencije, kardinala Josipa Bozanića i Komisiju HBK-a *Iustitia et Pax*, na što je ukazao urednik Glasa Koncila Branimir Stanić citirajući riječi kardinala Bozanića u pismu vjernicima od 19.12.2020.:

»Poznato vam je da sam u svom pismu od 30. studenoga izrazio primjedbe glede tehničkoga rješenja donesenoga u preporuci civilnih vlasti da se u crkvama, bez obzira na njihovu veličinu, može okupiti najviše dvadeset i petero vjernika. (...) I dalje ću nastojati, što sam predlagao i odgovornima, kako bi se zaštitili vjernici od diskriminacije, da se postave i primjenjuju kriteriji koji su jasni, smisleni, lako obrazloživi i provedivi, tako da se štiti zdravlje svakoga

čovjeka, osobito najugroženijih, ali da se i ne dopusti pojačavanje napetosti u društvu. I dalje ću pozivati na pozornije razmatranje specifičnosti crkvenih okupljanja i liturgijskih slavlja, na veću osjetljivost prema vjerničkoj stvarnosti, na plodonosni dijalog i dosljednu primjenu kriterija za sve. (...) Već sam podsjetio na slučaj Francuske, a i u brojnim se drugim europskim državama, čak i u njihovim tzv. crvenim zonama, poštuje kriterij veličine crkvenoga prostora, a ne neki tehnički broj koji u sadašnjim nevoljama nekom imaginarnom ipak provodi diskriminaciju.«

Hajka na slavljenje misa za bleiburške žrtve

Povodom **Dana sjećanja na bleiburške žrtve 15. svibnja 2020.**, pojedini političari pokrenuli su hajku oko **slavljenja misa** za žrtve ratnih zločina u Bleiburgu, pogrešno stavljajući slavljenje svetih misa za pokojnike u Katoličkoj Crkvi u kontekst veličanja totalitarnih režima, unatoč kontinuiranoj i opetovanoj osudi predstavnika Katoličke Crkve svih totalitarnih režima. Naime, u **Katekizmu Katoličke crkve o molitvi i misama za pokojne** stoji: "Crkva je, od prvih vremena, častila spomen mrtvih i za njih prinosila molitve, poglavito misnu žrtvu, da bi, očišćeni, mogli prispjeti k blaženom gledanju Boga" (KKC 1032) te citira sv. Ćirila Jeruzalemskog koji kaže "Upućujući Bogu molitve za preminule, pa bili oni i grešnici, mi (...) prikazujemo Krista, žrtvovanog za naše grijehе, da Bog, prijatelj ljudi, bude milostiv njima i nama" (KKC 1371).

14.5.2020. Krešimir Beljak, zastupnik u Hrvatskom saboru, objavom na Facebooku pridružio se bošnjačkoj hajci na održavanje mise zadušnice

za hrvatske vojnike i civile ubijene u Bleiburgu, koju će prenositi Hrvatska radiotelevizija.³⁹

14.5.2020. povjerenica vijeća Europe za ljudska prava **Dunja Mijatović** neutemeljeno je ocijenila da bi se misa u Sarajevu za stradale na Bleiburgu krajem II. svjetskog rata mogla pretvoriti u veličanje ustaškog režima, iako je riječ isključivo o vjerskom obredu i molitvi za pokojne koja nema veze ni s jednim režimom ili ideologijom.⁴⁰

16.5.2020. bivša ministrica vanjskih poslova Republike Hrvatske i zastupnica u Hrvatskom saboru, **Vesna Pusić**, u objavi na svom Twitter profilu neutemeljeno je usporedila održavanje mise za žrtve Bleiburga s veličanjem fašizma.⁴¹

Napadi na vjerske sadržaje i vjeronauk u školi

13.9.2020. pravobraniteljica za djecu **Helena Pirnat Dragičević** u intervjuu za Slobodnu Dalmaciju ustvrdila je da su vjerski sadržaji u školskim priredbama neprihvatljivi.⁴²

19.9.2020. u rubrici "Politika i kriminal" portala Telegram.hr objavljen je članak u kojem autor Jasmin **Klarić tvrdi da vjeronauku nije mjesto u školi te obavezan predmet (marksizam) uveden u totalitarnom, jednopartijskom režimu** koji su, uz ostalu zlouporabu obrazovnog sustava za nametanje ideologije, morali pohađati svi učenici te poslije i studenti na svim fakultetima (tzv. Teorija i praksa samoupravnog socijalizma), **uspoređuje s izbornim predmetom (vjeronaukom) u demokratskom društvu.**⁴³

21.9.2020. u emisiji Pressing N1 televizije o temi vjeronauka u školama govorio je filozof i ateistički aktivist Pavel Gregorić, iznoseći neutemeljene stavove i netočne navode o nastavi vjeronauka i vjeroučiteljima u hrvatskim školama.⁴⁴

U listopadu 2020. pravobraniteljica za djecu **Helenca Pirnat Dragičević** se na saborskom Odboru za obitelj, mlade i sport izjasnila protiv vjerskih obreda u školama, kako se ne bi kršila prava manjina - **primjerice molitve blagoslova kruha za Dane kruha te povodom blagdana sv. Nikole i Božića.**⁴⁵

Izražavanje mržnje i netrpeljivosti prema Crkvi

22.3.2020. Centar za građansku hrabrost je tragediju potresa putem svog Facebook profila iskoristio za napad na katolike, Crkvu i one s kojima se ne slažu: "Ajmo sad brzo popravljati Crkvu u Palmotićevoj – gdje se inače održavaju mise za Pavelića, toranj Katedrale (mislite da neće to biti prvo?), ajmo sad graditi još koju fontanu, kupiti najnovije mobitele i vozni park za naše političare, ajmo sad Manhattan, ajmo stupiće, ajmo organizirati još jedan Hod za život!"⁴⁶

25.3.2020. lijevo-liberalna aktivistica i saborska zastupnica Rada Borić objavila je na Facebook profilu objavu u kojoj vrijeđa svećenike i Katoličku Crkvu: "Nadam se da će se konačno znati prioriteti! Pokazalo se da jedan liječnik vrijedi više od 20 svećenika. A Crkva ima dovoljno našeg proračunskog novca da popravi oštećeno. Sad je ipak važniji ovaj ranjivi život."⁴⁷

1.12.2020. Šimun Cimerman, nakon što je s Marijem Valentićem oskrvnuo crkvu, na svom Facebook pro-

filu nastavio je s vrijeđanjem: Isusu stavlja u usta psovke i ruganje vjernicima.⁴⁸

13.11.2020. nakon odluke crkve sv. Blaža o prestanku najma prostora za kafić, Sonja Leboš, čelnica Udruge za interdisciplinarna i interkulturalna istraživanja te članica platforme Možemo, poziva na Facebooku na "konkretno djelovanje" i spominje spaljivanje crkve u čemu je podržava glumica Dora Lipovčan zaposlenica HRT-a, HNK-a i Gradskog kazališta Pula.⁴⁹

18.12.2020. vlasnik portala Index.hr, Matija Babić, pozvao je na svom Facebook profilu na paljenje crkava i državnih zgrada te kidanje glava.⁵⁰

30.12.2020. član SDP-a, europarlamentarac Predrag Matić iskoristio je potres za izražavanje netrpeljivosti prema Crkvi: "Ne bih ni jedne lipe uložio u Crveni Križ ili Caritas, jer taj novac najvjerojatnije neće završiti gdje treba."⁵¹

Kontinuirani napadi i blaćenje Katoličke Crkve

Osim pojedinačnih slučajeva lažnih vijesti, blaćenja i napada na Katoličku Crkvu, vjernike i svećenike pojedine udruge bave se kontinuiranim blaćenjem i napadima na Crkvu. Navodimo neke od primjera takvih udruuga i portala.

"Protagora – udruga za zaštitu prava ireligioznih osoba i promicanje ireligioznog poimanja svijeta" osnovana je 2006. godine. Predsjednica udruge je Vesna Mihoković Puhovski. Na službenoj stranici udruge navodi se: "Misija Udru-

ge je rad na potpunoj ravnopravnosti građana bez obzira na (i)religioznu pripadnost, a prema načelu potpune snošljivosti među ljudima različitih pomanja svijeta. **Želimo ukazivati i na štetno djelovanje religija na pojedince i društvo u cjelini** – bilo da proizlazi iz nauka pojedine religije, bilo da religijske organizacije ispoljavaju štetno djelovanje mimo, ili čak suprotno nauku na kojeg se inače pozivaju. Borimo se protiv religijski uvjetovane diskriminacije na različitim osnovama – na primjer na temelju spola ili seksualne orijentacije.”

Prema informacijama na službenoj stranici, većina aktivnosti udruge tijekom 2020. godine usmjerena je na zagovaranje ukidanja Vatikanskih ugovora i protivljenje katoličkom vjeronauku u školi – pri čemu im, čini se, najveći problem predstavljaju financijska sredstva koje Katolička Crkva, po istom ključu kao i sve druge vjerske zajednice u Hrvatskoj, dobiva iz novca poreznih obveznika:

14.4.2020. – udruga upućuje otvoreno pismo Vladi, Saboru, Predsjedniku, Hrvatskoj biskupskoj konferenciji u kojem navodi: “Svjedočimo da policija vrlo strogo postupala prema običnim građanima, dok im svećenici upućuju uvrede i otvoreno krše pravila socijalnog distanciranja.”, generalizirajući jedan izdvojeni slučaj iz medija na svećenike u Hrvatskoj te pozivaju “Crkvene vlasti da se suzdrže od financijskih zahtjeva, kao i ugovorima utvrđenih donacija, od tijela državne i lokalnih vlasti...”⁵²

20.7.2020. udruga je objavila reakciju na odluke Stožera civilne zaštite u vezi pandemije bolesti COVID-19 u kojoj neargumentirano napada: “... Katolička crkva, gotovo uopće nije obuhvaćena zabranom masovnog okupljanja, a i sama pokazuje odsustvo čak i najelegantnije odgovornosti za zdravlje stanovništva. Umjesto da se bar djelomice u ime solidarnosti (na koju se inače tako rado pozivlje) odrekne dijela obilnih

prihoda iz državnog proračuna i proračuna lokalnih zajednica, te sredstva usmjeri na najpotrebitije žrtve društvene krize izazvane pandemijom, Crkva organizira svoje aktivnosti kao da je stanje normalno, te na taj način daje vidan doprinos širenju zaraze.”⁵³

13.9.2020. – udruga je objavila reakciju na vjeronauk u školama u kojoj poziva na ukidanje Vatikanskih ugovora i vjeronauka u školama nazivajući vjeronauk “indoktrinacijom” i pogrešno tumačeći da vjeronauk u školama koji 90% roditelja kao izborni predmet dobrovoljno odabiru za svoje dijete narušava načelo “odvojenosti vjerskih zajednica od države”.⁵⁴

Osim toga, udruga Protogora redovito na svojoj web stranici⁵⁵ objavljuje kolumne u kojima neargumentirano napada Katoličku crkvu, niječe pravo očitovanja Crkve o društvenim pitanjima i širi netrpeljivost. Udruga osobito netrpeljivost prema Katoličkoj crkvi širi putem svoje Facebook stranice⁵⁶. Primjerice:

18.9.2020. lažnu vijest da su svećenici Zadarske nadbiskupije uhvaćeni s kokainom udruga Protogora popratila je zloradim komentarom: “A kokain nije jeftin, stoga nemojte prigovarati iznosima koji se izdvajaju za Crkvu: “Među uživateljima kokaina kojih nije malo, tako su se, doznajemo od naših crkvenih izvora, našla i dva svećenika Zadarske nadbiskupije s kojima je obavljen razgovor te je sve evidentirano.”

22.9.2020. gostovanje vlč. Tomislava Šaguda i Pavela Gregorića u emisiji “Pressing” N1 televizije o vjeronauku u školama udruga Protogora komentira:

"Indoktrinaciji u sustav podčinjavanja i sistem diskriminirajućih ideja nije mjesto u školama."

Novosti, portal i tjednik Srpskog narodnog vijeća (SNV) na čijem je čelu saborski zastupnik srpske nacionalne manjine Milorad Pupovac, čija je stranka, SDSS, dio vladajuće koalicije s HDZ-om te koji godišnje iz Državnog proračuna Republike Hrvatske dobiva 3,6 milijuna kuna, već godinama potiče nenošljivost prema većinskom hrvatskom stanovništvu, ali i Katoličkoj Crkvi – izrugivanjem, napadanjem, uvredama i iznošenjem proizvoljnih tvrdnji.

Tijekom 2020. godine, objavili su niz kolumni u kojima autori huškački i uvredljivo pišu o Katoličkoj Crkvi te iznose neutemeljene i proizvoljne stavove, primjerice:

29.6.2020. u kolumni Milana Gavrovića "Otpisani spomenici": "Zašto ona [op.a. Katolička Ckva] toliko godina frenetično insistira na Stepincu, pa i uz pomoć izmišljanja povijesti? (Na primjer, da su ga komunisti trovali.) Grubo rečeno, o Stepincu zapravo uopće nije riječ. Mnogi od hrvatskih biskupa (naravno, ne svi) smatraju da bi kanonizacijom Stepinca bila legitimirana i njihova, nerijetko ustašoidna politika."⁵⁷

15.8.2020. u kolumni Mašenjke Bačić "Medicina po Duhu Svetom" autorica problematizira dopusnicu Ministarstva znanosti i obrazovanja za studij medicine Hrvatskom katoličkom sveučilištu, iznoseći tezu da zbog nauka Katoličke Crkve o pobačaju, Hrvatskom katoličkom sveučilištu Ministarstvo ne bi smjelo odobriti studij medicine.⁵⁸

29.8.2020. u kolumni Borisa Dežulovića "Islamska država Hrvatska", autor zaključuje da je "jedina razlika između Islamske države i katoličke Hrvatske u tome što Islamske države više nema" – zato što navodi da je Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU-a većinu sredstava u okviru Programa ulaganja u zajednicu dodijelilo projektima Katoličke Crkve.⁵⁹

23.10.2020. – u kolumni "Ne može u Njemačkoj, može u Hrvatskoj", autor Milorad Krstulović sarkastično i omalovažavajući Katoličku Crkvu piše o činjenici da se Hrvatska biskupska konferencija odrekla 30 milijuna kuna, odnosno 10% prihoda iz državnog proračuna (a što je činila i prijašnjih godina, primjerice tijekom gospodarske krize 2009.-2012.) te huškački izvještava o don Vinku Puljiću koji je morao napustiti župu u Göttingenu jer je na svojem Facebook profilu prosljedio poziv za donacije koji je javnosti uputilo zagrebačko Društvo za istraživanje trostrukoga logora Jasenovac - zbog lažne optužbe da podupire "relativizatore holokausta", navodeći da je "Sluga Božji don Vinko pozivao je na financiranje Društva za istraživanje trostrukog logora Jasenovac, opskurne družine posvećene borbi za širenje laži o ustaškom logoru Jasenovcu kao polušaljivom okupljalištu delinkvenata."⁶⁰

2.

Nasilje i napadi na objekte i imovinu Katoličke crkve

2. Nasilje i napadi na objekte i imovinu Katoličke Crkve

Provale u crkvene objekte i krađe

Imotski

3. na 4. siječnja 2020. na području Imotskog **provaljeno** je u crkvu Kraljice Hrvata u Grubinama te u crkvu sv. Luke na Kamenmostu, iz kojih je otuđen novac milodara.⁶¹ Oštećeni su vrata i prozor na crkvi Kraljice Hrvata i dio namještaja u crkvi sv. Luke na Kamenmostu.⁶²

Split

6. na 7. siječnja 2020. provalnik je u noći **provalio i opljačkao** crkvu na Poljičkoj cesti.⁶³

Vugrovec

Početkom siječnja 2020., počinitelji su **provalili u crkvu** sv. Mihovila u Vugrovcu oštetivši vrata i oskrvnuvši jedan od unutarnjih grobova.⁶⁴

Konjevrate

Između 24.1. i 1.2.2020. netko je **pokušao provaliti u crkvu** u Konjevratima, pri čemu je nastala šteta od nekoliko stotina kuna.⁶⁵

Zagreb

Početkom 2020. dogodio se **niz provala** u župne urede i kapelice na zagrebačkom području:

- **2.1.2020.** - provala u kapelicu crkve sv. Petra u Vlaškoj, prilikom čega je provalnik pepeljarom razbio stijenku iza koje se nalazio kip Majke Božje te s njega otuđio krunicu i pobjegao.
- **23.1.2020.** - teška krađa u župnom uredu u Kašini,

- **Krajem siječnja** - provala i krađa iz župnog ureda crkve sv. Ivana Krstitelja u Novoj Vesi
- **Između 1.10.2019. i 5.2.2020.** - pokušaj provala u kapelicu na zagrebačkom području⁶⁶

Rab

Tijekom veljače 2020. na području Raba, počinitelj je u tri slučaja počinio **tešku krađu** provaljivanjem u sakralne objekte, od toga su dva slučaja teške krađe u pokušaju, dok je trećom provalom otuđen novac.⁶⁷

Virovitica

U ožujku 2020. u Virovitici muškarac je **ukrao** škrabice s novcem iz crkve sv. Roka.⁶⁸

Virje, Budrovec

Između 8. i 10.3.2020. nepoznati je počinitelj **provalio** u crkvu u Miholjancu kod Virja. Između 9. i 10.3. je također provaljeno u crkvu u Budrovcu kod Đurđevca. Iz crkava ništa nije otuđeno.⁶⁹

Osijek

13. na 14.6.2020. počinitelj je **provalio** u kapucinsku crkvu u Osijeku, gdje je provalio u nekoliko škrabica s milodarom i ukrao neutvrđenu količinu novca.⁷⁰

Zadar

26. na 27.7.2020. na Trgu Gospe Loretske u Zadru nepoznati počinitelj **provalio** je u crkvu odakle je **otuđio** novac i dvije pozlaćene krune.⁷¹

3. na 4.8.2020. u Vrškoj ulici na Plovaniji nepoznati počinitelj **provalio** je u crkvu odakle je **otuđio** novac milodara i sat u vlasništvu svećenika.⁷²

Zemunik

18.8.2020. u Zemuniku Donjem **provaljeno** je u crkvu te je **otuđen milodar**.⁷³

Udbina

21.8.2020. provaljeno je u crkvu Hrvatskih mučenika gdje su otkinuti poklopci dviju metalnih škrabica za skupljanje milodara vjernika. Potom je provaljeno i u suvenirnicu te su oštećena vrata dnevne kapelice.⁷⁴

Oskvrnuća i devastiranje crkvenih objekata i imovine

Zagreb

30.11.2020. Mario Valentić, po struci profesor kineziologije i trener fitnessa, te Šimun Cimerman, osnivač Treking lige i organizator sportskih događaja **oskvrnuli su hrvatsko zavjetno marijansko svetište** – neprimjerenim upadom u Zavjetnu crkvu Sveta Mati Slobode u Zagrebu, a nezadovoljni time što su Stožer i Vlada Andreja Plenkovića zatvorili teretane.

Rijeka

Krajem veljače 2020. na ulazu u crkvu sv. Nikole biskupa u Krnjevu Gospin kip je **oštećen** ljepilom i bojom, a nakon toga je crkva i išarana grafitima. Uz kip se redovito urinira.

Početkom ožujka 2020. na pročelju crkve Presvetog Srca Isusova na Zametu netko je **ošteti**o niše u kojima su kip Srca Isusova i kip Srca Marijina.

19. na 20.4.2020. u župi sv. Nikole Tavelića na Krnjevu **sprejem za grafite** nacrtano je tzv. masonsko oko u veličini od oko 3 kvadratna metra. Iduće noći, počinitelj je **kamenom pločom lupao po staklu** crkve sve dok ga nije do kraja uništio.

19. na 20.4.2020. na Banderovu u Rijeci na dva mješta **razbijen** je kip Gospe Lurdske. Prije toga, uoči Uskrsa, iz dvorišta crkve Marije Pomoćnice **ukraden**

je kip sv. Bernardice koji je poslije, razbijen, pronađen u blizini Tehničkog fakulteta, a iste noći su vandali razbacali cvijeće na balkonu pred crkvom.⁷⁵

Šibenik

Početkom lipnja 2020. netko je zidove i vrata crkve Svih Svetih te susjedne kamene zidove išarao plavim sprejem.⁷⁶

Posedarje

Krajem srpnja 2020. na Vidikovcu na vrhu brda Brijunica **devastirana** je i **oskvrnavljena** Posljednja večera s Isusom i 12 apostola isklesana u kamenim blokovima, ukupne težine preko 150 tona.⁷⁷

Zadar

23.10.2020. u zadarskoj župi sv. Ivana Krstitelja teško je **oskvrnuta crkva u kojoj je ukradena posvećena hostija**.⁷⁸

Brezje

29.7.2020. oko dva sata poslije ponoći u Brezju dvije su osobe, prema prethodnom dogovoru, benzinom polile i potom **zapalile kapelicu**, vlasništvo Župe sv. Juraj na Bregu.⁷⁹

Jelenje

19. na 20.10.2020. opljačkana je, devastirana i oskvrnuta župna crkva sv. Mihovila arkanđela u Jelenju. Otuđene su mnoge stvari, liturgijski predmeti, među kojima i moći bl. Alojzija Stepinca iz oltara.⁸⁰

Kaštela

21.10.2020. u Kaštel Novom kod kapelice svete Lucije, **oskvrnut** je Gospin kip. Kip je razlomljen, odnesena je glava te je prolivena boja.⁸¹

Preporuke - što možemo učiniti?

Preporuke - što možemo učiniti?

Rast netrpeljivosti prema Katoličkoj Crkvi, koji dolazi najvećim dijelom od dijela medija, političara te aktivističkih i ateističkih skupina i dr., baš kao i tolerancija, ignoriranje, nedjelovanje i/ili prešutno odobravanje izražavanja netrpeljivosti i mržnje prema Katoličkoj Crkvi i vjernicima katolicima u Hrvatskoj doprinosi društvenim podjelama i negativno utječe na sve građane Hrvatske - svih vjeroispovijedi i onih koji nisu vjernici, stvara nesigurnost u zaštitu temeljnih ljudskih prava zajamčenih Ustavom te nepovjerenje prema nadležnim institucijama.

Stoga u nastavku donosimo preporuke tijelima javnih vlasti, institucijama nadležnim za zaštitu prava građana, medijima i svim dobronamjernim građanima:

Tijela javne vlasti i institucije nadležne za zaštitu prava građana

Istupi dijela predstavnika vlasti u vezi s javnim poticanjem na mržnju pokazuju nejednake kriterije u osudi javnog poticanja na mržnju i nesnošljivost kada je riječ o Katoličkoj Crkvi, u odnosu na druge vjerske zajednice ili skupine građana. (Jedan od primjera su reakcije na izjave Matije Babića, osnivača Indexa, u kojima poziva na paljenje crkava⁸².)

Također, **dosadašnja godišnja izvješća institucija pravobranitelja** pokazuju da poticanje na nesnošljivost prema Katoličkoj Crkvi te napadi na temeljno pravo vjernika katolika na javno izražavanje svoje vjere nisu prepoznati kao društveni problem.

Očekujemo da Vlada RH i nadležne institucije djeluju nepristrano, primjenjuju jednake standarde i kriterije te izražavaju jasnu osudu svakog oblika nesnošljivosti i govora mržnje. Također, očekujemo od institucija pravobranitelja da prepoznaju i ulože veće napore oko zaštite prava vjernika katolika na slobodno isповijedanje i izražavanje svoje vjere.

Mediji

Učestalost medijskih hajki i širenja lažnih i neprovjerenih vijesti ukazuje na prihvatljivost blaćenja Crkve i katoličkih svećenika u hrvatskom medijskom prostoru.

To pokazuje, između brojnih navedenih primjera te onih koji nisu navedeni u ovom izvješću i opisana ne-utemeljena medijska hajka krajem 2020. godine na župnika Matu Berišića zbog pisma župljanima u kojem ih obavještava kako mogu uplatiti svoj prilog župi⁸³, u kojoj je, zlonamjernim izvještavanjem i blaćenjem župnika, sudjelovao veliki broj glavnostrujaških medija u Hrvatskoj - Novi list, Jutarnji list, Rtl.hr, Večernji.hr, Telegram, 24sata, Fiuman.hr, Rijeka danas, RiPortal i drugi.

Očekujemo od medija i novinara da, svjesni svoje odgovornosti i utjecaja na oblikovanje javnog mnijenja, poštuju načela etičnog, nepristranog i istinitog izvještavanja, kao i pravo vjernika katolika na slobodu vjeroispovijedi i javno izražavanje svoje vjere.

Vjernici katolici i svi građani Republike Hrvatske

Potičemo sve građane Republike Hrvatske na prakticanje poštovanja i uvažavanja drugih i neistomišljenika, kao i poštovanja slobode govora i slobodnog izražavanja mišljenja i uvjerenja.

Osobito je važno prepoznavanje kršenja prava vjernika katolika na slobodno javno izražavanje svoje vjere i vjerskih uvjerenja – upravo je podizanje svijesti o problemu nesnošljivosti prema katolicima jedan je od razloga izrade ovog izvješća.

Osim prepoznavanja kršenja prava vjernika katolika na slobodno javno izražavanje svoje vjere i vjerskih uvjerenja, u borbi protiv blaćenja i iznošenja neistina **važno je da vjernici ne računaju samo na djelovanje državnih institucija zaduženih za zaštitu ljudskih prava,**

Potičemo vjernike i sve dobronamjerne građane da i sami poduzmu pravne i sve druge prikladne korake koji im stoje na raspolaganju – tako iskazuju stav da je neprihvatljivo kršenje prava vjernika, poticanje na nesnošljivost prema Katoličkoj Crkvi, širenje lažnih vijesti.

Primjerice, proteklih je godina takve pravne korake poduzeo don Damir Stojić, župnik župe Duha Svetoga na Jarunu, koji je tužio i dobio presudu protiv 24 sata zbog objavljivanja neprovjerenih informacija, nanošenja štete ugledu te podvrgavanja javnom sramoćenju i difamaciji.⁸⁴

Također, velečasni Ivan Novak, tadašnji župnik u Cirikveni, tužio je i dobio nepravomoćnu presudu protiv Nove TV zbog priloga u emisiji Provjereno u kojem je iznesen niz kleveta, uvreda i difamacija na njegov račun.⁸⁵

Pozivamo sve građane, ako imaju saznanja i informacije o napadima na Katoličku Crkvu i vjernike katolike u tekućoj, 2021. godini, da nam se jave na e-mail adresu: sloboda.vjeroispovijedi@uimeobitelji.net

Udruga **U ime obitelji**
zahvaljuje se svim
pojedincima i institucijama
koji su pomogli u prikupljanju
podataka kao i onima koji
su izvješće poboljšali svojim
komentarima i sugestijama.

Reference

Reference

- 1 Državni zavod za statistiku. Statistički ljetopis Republike Hrvatske 2018: Stanovništvo prema vjeri, Popis 2011., str. 112
- 2 <https://slobodnadalmacija.hr/vijesti/hrvatska/pravobraniteljica-za-djecu-vjeronauk-se-treba-organizirati-na-pocetku-ili-kraju-nastave-a-vjerski-sadzaji-u-skolskim-priredbama-su-neprihvatljivi-1044126>
Objavljeno: 13.9.2020.; Preuzeto: 21.1.2021.
<https://narod.hr/hrvatska/pravobraniteljica-za-djecu-na-odboru-protiv-molitve-u-skolama-moramo-paziti-na-manjine>
Objavljeno: 14.10.2020.; Preuzeto: 21.1.2021.
- 3 <https://www.vecernji.hr/vijesti/katolicki-vjeronauk-pohada-86-daka-1130429>
Objavljeno: 23.11.2016.; Preuzeto: 19.3.2021.
<https://www.index.hr/vijesti/clanak/uvodjenje-alternative-vjeronauku-moglo-bi-najvise-ici-na-ruku-ckrvi/2216138.aspx>
Objavljeno: 27.9.2020.; Preuzeto: 19.3.2021.
- 4 <https://www.facebook.com/protagora.hr>
- 5 Baković, don Anto (2007) Hrvatski martirologij XX: stoljeća. Zagreb: Martyrium Croatiae
- 6 Barunčić Pletikosić, Julija (2014) Katolička crkva u Hrvatskoj i Domovinski rat 1991.-1995.: stavovi, djelovanje i stradanja, doktorska disertacija
- 7 <https://narod.hr/eu/igor-vukic-zasto-je-don-puljic-prisiljen-na-ostavku-u-hrvatskoj-katolickoj-misiji-u-njemackoj>
Objavljeno: 31.10.2020.; Preuzeto: 21.1.2021.
- 8 <https://www.telegram.hr/politika-kriminal/ovaj-svecenik-uzeo-je-mom-tati-stan-jer-je-obecao-brinuti-o-njemu-dok-je-tata-umirao-on-je-skijao/>
Objavljeno: 9.2.2020.; Preuzeto: 10.3.2021.
- 9 <https://www.rtl.hr/vijesti-hr/potruga/3658853/tuzio-zupnika-kojemu-je-njegov-otac-nakon-smrti-ostavio-svu-imovinu-upisao-se-i-na-grobnicu/>
Objavljeno: 6.3.2020.; Preuzeto: 10.3.2021.
- 10 <https://www.telegram.hr/politika-kriminal/ekskluziv-suradnici-tesko-optuzuju-svecenika-bivseg-sefa-caritasa-zbog-njegovih-malverzacija-izgubio-sam-vjeru/>
Objavljeno: 24.2.2020.; Preuzeto: 10.3.2021.
- 11 https://www.telegram.hr/politika-kriminal/ovako-govori-dekan-katolickog-faksa-pazite-dekan-mise-se-moraju-odrzati-po-cijenu-zivota/?utm_source=Midas&utm_medium=Widget&utm_campaign=InPortal%2Bexchange
Objavljeno: 14.4.2020.; Preuzeto: 21.1.2021.
- 12 <https://narod.hr/hrvatska/zadarska-nadbiskupija-megamedia-i-zadar-news-izmislili-su-i-plasirali-lazne-vijesti-pozivamo-hnd-da-izrazi-svoje-stajaliste>
Objavljeno: 23.9.2020.; Preuzeto: 21.1.2021.
- 13 https://www.novolist.hr/rijeka-regija/rijeka/blagoslov-kuca-u-uvjetima-epidemije-zupnik-sa-skurinja-pozvao-obitelji-da-same-blagoslove-svoje-domove-a-novce-zupi-mogu-poslati-na-ziro-racun-ili-ga-donijeti-u-zupu/?meta_refresh=true
Objavljeno: 4.12.2020.; Preuzeto: 10.3.2021.
- 14 <https://www.jutarnji.hr/vijesti/hrvatska/svecenik-zupljanima-poslao-upute-za-blagoslov-ali-i-broj-ziro-racuna-ako-osjecate-potrebu-15012237>
Objavljeno: 4.12.2020.; Preuzeto: 10.3.2021.
- 15 <https://www.rtl.hr/vijesti-hr/novosti/hrvatska/3939518/zupnik-iz-rijeke-vjericima-poslao-pismo-domove-sami-blagoslovite-a-nama-uplatite-novac-na-racun/>
Objavljeno: 5.12.2020.; Preuzeto: 10.3.2021.
- 16 <https://www.telegram.hr/zivot/brijantan-plan-rijeckog-zupnika-vjernici-ce-sami-blagosloviti-domove-blagosloviti-a-novac-mu-mogu-uplatiti-na-racun/>
Objavljeno: 5.12.2020.; Preuzeto: 10.3.2021.
- 17 <https://www.24sata.hr/news/zupnik-iz-rijeke-blagoslovite-si-sami-domove-a-nama-posaljite-novac-na-ziro-racun-732245>
Objavljeno: 5.12.2020.; Preuzeto: 10.3.2021.
- 18 <https://www.24sata.hr/news/zupnik-o-uradi-sam-blagoslovu-doma-nisam-nista-lose-mislio-nista-ne-trazim-to-i-bog-zna-732310>
Objavljeno: 5.12.2020.; Preuzeto: 10.3.2021.

- 19 <https://www.fiuman.hr/zupnik-sa-skurinja-sami-blagoslovite-svoj-dom-a-novac-nam-uplatite-na-racun/>
Objavljeno: 5.12.2020.; Preuzeto: 10.3.2021.
- 20 <https://www.rijekadanas.com/zupnik-sa-skurinja-pozvao-obitelji-da-same-blagoslove-svoje-domove-a-novce-zupi-mogu-poslati-na-ziro-racun/>
Objavljeno: 4.12.2020.; Preuzeto: 10.3.2021.
- 21 <https://www.vecernji.hr/vijesti/zupnik-u-pismu-vjericima-domove-sami-blagoslovite-a-nama-samo-uplatite-novac-na-racun-1451435>
Objavljeno: 5.12.2020.; Preuzeto: 10.3.2021.
- 22 <https://riportal.net.hr/zupnik-iz-rijeke-pisao-vjericima-domove-sami-blagoslovite-a-novac-nam-uplatite-na-ovaj-racun/>
Objavljeno: 5.12.2020.; Preuzeto: 10.3.2021.
- 23 <https://www.lupiga.com/hiperlink/red-je-red-zupnik-uputio-vjernike-kako-da-sami-blagoslove-kuce-a-novce-za-blagoslov-uplate-crkvi-na-ziro-racun>
Objavljeno: 4.12.2020.; Preuzeto: 10.3.2021.
- 24 <https://narod.hr/hrvatska/babiceva-blasfemicna-objava-o-isusu-evo-tko-je-sve-oznacio-da-mu-se-svida>
Objavljeno: 15.4.2020.; Preuzeto: 21.1.2021.
- 25 <https://www.rijekadanas.com/sajeta-i-grupa-fiesta-organiziraju-vjerska-okupljanja/>
Objavljeno: 2.5.2020.; Preuzeto: 21.1.2021.
- 26 <https://www.vecernji.hr/vijesti/hbk-istospolni-parovine-smiju-udomljavati-segota-neka-poslusaju-njemacke-biskupe-1383574>
Objavljeno: 5.3.2020.; Preuzeto: 15.4.2021.
- 27 <https://www.jutarnji.hr/vijesti/svijet/tko-je-pravi-vjernik-papa-franjo-protiv-svakodnevnih-ateista-koji-mole-krunice-a-mrze-druge-15027198>
Objavljeno: 23.10.2020.; Preuzeto: 21.1.2021.
- <https://narod.hr/hrvatska/tko-je-inoslav-besker-dopisnik-jutarnjeg-lista-koji-i-dalje-laze-o-tome-sto-je-papa-franjo-rekao>
Objavljeno: 25.10.2020.; Preuzeto: 21.1.2021.
- 28 <https://www.telegram.hr/zivot/ovo-je-veliko-papa-podrzao-registrirane-gej-zajednice-homoseksualci-imaju-pravo-bitu-u-obitelji/>
Objavljeno: 21.10.2020.; Preuzeto: 15.4.2021.
- 29 <https://www.novilist.hr/uncategorized/papa-franjo-za-legalizaciju-istospolnih-bracnih-zajednica-oni-su-bozjadjeca-i-imaju-pravo-na-obitelj/>
Objavljeno: 21.10.2020.; Preuzeto: 15.4.2021.
- 30 <https://www.maxportal.hr/premium-sadrzaj/ivo-goldstein-plenkovicevo-lobiranje-da-se-stepinca-proglasi-svecem-je-skandalozno/>
Objavljeno: 14.2.2020.; Preuzeto: 21.1.2021.
- 31 <https://slobodnadalmacija.hr/vijesti/hrvatska/ivo-goldstein-o-hrvatskoj-povijesti-20-stoljeca-ljude-je-na-bleiburg-odveo-pavelic-ujedinjenje-sa-srbijom-bilo-je-popularno-u-dalmaciji-evo-zasto-1005108>
Objavljeno: 22.2.2020.; Preuzeto: 21.1.2021.
- 32 <https://narod.hr/svijet/sluzbena-srbija-dala-pisanu-izjavu-o-stepincu-kao-ustaskom-vikaru-izljevi-mrznje-iz-srbije-su-redovita-pojava>
Objavljeno: 10.6.2020.; Preuzeto: 21.1.2021.
- 33 <https://narod.hr/hrvatska/plenkoviceve-ministrice-obuljen-i-divjak-osigurale-da-lazno-prikazivanje-stepinca-bude-obvezni-dio-obrazovanja>
Objavljeno: 9.7.2020.; Preuzeto: 21.1.2021.
- 34 <https://narod.hr/eu/generalni-konzul-rh-u-njemackoj-reagirao-na-blacenje-stepinca-na-stranici-katolisch-de>
Objavljeno: 24.12.2020.; Preuzeto: 21.1.2021.
- 35 <https://narod.hr/koronavirus/video-mastruko-oslavljenu-svetih-misa-s-narodom-vjernici-se-ne-moraju-moliti-u-crkvi-mogu-se-moliti-kod-kuce>
Objavljeno: 30.4.2020.; Preuzeto: 21.1.2021.
- 36 <https://narod.hr/hrvatska/je-li-stazicev-istup-u-saboru-rasizam-i-katolikofobija-svecenik-nek-ide-u-kongo-je-rtamo-pripada>
Objavljeno: 17.4.2020.; Preuzeto: 21.1.2021.
- 37 <https://www.jutarnji.hr/vijesti/hrvatska/don-delas-ne-odustaje-napeta-situacija-na-sirobuji-zazvonila-suzvona-za-pocetak-mise-zupljani-vrijedaju-policijce-ovoga-nije-bilo-ni-u-komunizmu-10223107>
Objavljeno: 19.4.2020.; Preuzeto: 26.1.2021.
- 38 <https://narod.hr/hrvatska/kampanja-blacenja-rijeckog-zupnika-sto-su-sve-mediji-pisali-o-pismu-vlc-berisica>
Objavljeno: 8.12.2020.; Preuzeto: 21.1.2021.
- <https://slobodnadalmacija.hr/vijesti/hrvatska/stozer-je-i-dosad-stedio-crkvu-don-josip-koji-je-na-sirobuji-drzao-mise-za-najveceg-lockdowna-prosao-je-liso-dok-drugi-nisu-smjeli-ni-na-marjan-1065581>
Objavljeno: 20.12.2020.; Preuzeto: 21.1.2021.

- 39 <https://narod.hr/hrvatska/hss-ov-beljak-napao-misu-zadusnicu-za-bleiburske-zrtve>
Objavljeno: 14.5.2020.; Preuzeto: 21.1.2021
- 40 <https://www.tportal.hr/vijesti/clanak/vijece-europe-misa-u-sarajevu-mogla-bi-prerasti-u-velicanje-ustaskog-rezima-foto-20200515>
Objavljeno: 15.5.2020.; Preuzeto: 21.1.2021.
- 41 <https://direktno.hr/eu-i-svijet/pusic-pohvalila-sarajevo-za-odupiranje-velicanju-fasizma-odgovorili-joj-u-komentarima-vesna-ohladi-malo-to-je-samo-misa-194404/>
Objavljeno: 17.5.2020.; Preuzeto: 21.1.2021.
- 42 <https://slobodnadalmacija.hr/vijesti/hrvatska/pravobraniteljica-za-djecu-vjeronauk-se-treba-organizirati-na-pocetku-ili-kraju-nastave-a-vjerski-sadzaji-u-skolskim-priredbama-su-neprihvatljivi-1044126>
Objavljeno: 13.9.2020.; Preuzeto: 21.1.2021.
- 43 <https://www.telegram.hr/price/je-li-vrijeme-da-si-crkva-prizna-vjeronauk-u-skolama-polako-postaje-ono-sto-je-nekada-bio-marksizam/>
Objavljeno: 19.9.2020.; Preuzeto: 21.1.2021.
- 44 <https://narod.hr/hrvatska/video-hajka-na-vjeronauk-u-skolama-gregoric-ponovio-neistine-o-napredovanju-vjeroucitelja>
Objavljeno: 23.9.2020.; Preuzeto: 21.1.2021.
- 45 <https://narod.hr/hrvatska/pravobraniteljica-za-djecu-na-odboru-protiv-molitve-u-skolama-moramo-paziti-na-manjine>
Objavljeno: 14.10.2020.; Preuzeto: 21.1.2021.
- 46 <https://narod.hr/hrvatska/centar-za-gradansku-hrabrost-tragediju-potresa-koristi-za-napad-na-katolike-crkvu-i-one-s-kojima-se-ne-slazu>
Objavljeno: 24.3.2020.; Preuzeto: 21.1.2021.
- 47 <https://narod.hr/hrvatska/nakon-sramotne-objave-rade-boric-pupovceve-novosti-su-zabrinute-za-300-000-hrk-mjesecno-ili>
Objavljeno: 3.4.2020.; Preuzeto: 21.1.2021.
- 48 <https://narod.hr/hrvatska/nakon-oskvrnjivanja-crkve-nastavak-vrijedanja-cimerman-isusu-stavlja-u-ustav-opsovke-i-ruganje-vjernicima>
Objavljeno: 2.12.2020.; Preuzeto: 21.1.2021.
- 49 <https://narod.hr/hrvatska/ovih-10-izljeva-katolikofobije-obilježilo-je-2020-godinu-u-hrvatskoj>
Objavljeno: 26.12.2020.; Preuzeto: 21.1.2021.
- 50 <https://narod.hr/hrvatska/babic-zbog-odluke-stozera-ustvrdio-da-treba-spaliti-crkve-i-kidati-glave>
Objavljeno: 18.12.2020.; Preuzeto: 21.1.2021.
- 51 <https://narod.hr/hrvatska/sdp-ov-matic-koristi-potres-za-napad-na-crkvu-ne-bih-ni-lipe-ulozio-u-caritas>
Objavljeno: 30.12.2020.; Preuzeto: 21.1.2021
- 52 <https://protagora.hr/otvoreno-pismo-vladi-saboru-predsjedniku-hrvatskoj-biskupskoj-konferenciji/>
Objavljeno: 14.4.2020.; Preuzeto: 14.4.2021
- 53 <https://protagora.hr/reakcija-protagore-na-odluke-stozera-civilne-zastite/>
Objavljeno: 20.7.2020.; Preuzeto: 14.4.2021
- 54 <https://protagora.hr/reakcija-na-diskriminaciju-ucenika-koji-ne-pohadaju-vjeronauk/>
Objavljeno: 13.9.2020.; Preuzeto: 14.4.2021
- 55 <https://protagora.hr/>
- 56 <https://www.facebook.com/protagora.hr>
- 57 <https://www.portalnovosti.com/otpisani-spomenici>
Objavljeno: 29.6.2020.; Preuzeto: 1.4.2021.
- 58 <https://www.portalnovosti.com/medicina-po-duhu-svetom>
Objavljeno: 15.8.2020.; Preuzeto: 1.4.2021.
- 59 <https://www.portalnovosti.com/islamska-drzava-hrvatska>
Objavljeno: 29.8.2020.; Preuzeto: 1.4.2021.
- 60 <https://www.portalnovosti.com/ne-moze-u-njemackoj-moze-u-hrvatskoj>
Objavljeno: 23.10.2020.; Preuzeto: 1.4.2021.
- 61 <https://cronika.hr/2020/01/treca-ovakva-provala-u-tjedan-dana-provaljeno-u-splitsku-crkvu/>
Objavljeno: 8.1.2020.; Preuzeto: 21.1.2021.
- 62 <https://radioimotski.hr/2020/01/08/imocani-ogorceni-lopovi-provalili-u-dvije-crkve/>
Objavljeno: 8.1.2020.; Preuzeto: 21.1.2021.
- 63 <https://cronika.hr/2020/01/treca-ovakva-provala-u-tjedan-dana-provaljeno-u-splitsku-crkvu/>
Objavljeno: 8.1.2020.; Preuzeto: 21.1.2021.
- 64 <http://www.sesvete-danas.hr/vijesti/lopovi-haraju-prigorskim-bregima-provaljeno-i-u-vugrovecku-crkvu-10413>
Objavljeno: 14.1.2020.; Preuzeto: 21.1.2021.

- 65 <https://www.sibenik.in/crna-kronika/policija-traga-za-lopovom-koji-je-u-subotu-u-sibeniku-provalio-u-stan-i-ukrao-novac/118247.html>
Objavljeno: 3.2.2020.; Preuzeto: 21.1.2021.
- 66 <https://www.tportal.hr/vijesti/clanak/serija-provala-u-zupne-urede-i-kapelice-na-zagrebackom-podrucju-sjekiro-m-razbili-prozor-pepeljarom-staklo-oko-kipa-20200211>
Objavljeno: 11.2.2020.; Preuzeto: 21.1.2021.
- 67 <https://www.24sata.hr/news/rabska-policija-uhvatila-lopova-provaljivao-je-i-u-crkve-i-krao-677845>
Objavljeno: 25.2.2020.; Preuzeto: 21.1.2021.
- 68 <https://www.icv.hr/2020/03/muskarac-36-ukrao-skrabicu-s-novcem-iz-viroviticke-crkve-snimila-ga-nadzorna-kamera-i-policija-privela-istu-vecer/>
Objavljeno: 9.3.2020.; Preuzeto: 21.1.2021.
- 69 <https://epodravina.hr/bizar-no-provaljeno-u-dvije-crkve-nitko-ne-zna-sto-je-kriminalac-trazio/>
Objavljeno: 11.3.2020.; Preuzeto: 21.1.2021.
- 70 <https://osjecko-baranjska-policija.gov.hr/vijesti/policija-pronasla-provalnika-33397/33397>
Objavljeno: 26.6.2020.; Preuzeto: 21.1.2021.
- 71 <https://www.tportal.hr/vijesti/clanak/nepoznati-netko-provalio-je-u-crkvu-u-zadru-ukrao-je-novac-i-dvije-pozlacene-krune-20200728>
Objavljeno: 28.7.2020.; Preuzeto: 21.1.2021.
- 72 <https://zadarski.slobodnadalmacija.hr/zadar/kalelarga/nakon-sto-su-lopovi-ukrali-krunu-gospe-loretske-i-malog-isusa-sad-su-opeljesili-jos-jednu-zadarsku-crkvu-iz-koje-je-ukraden-milodar-1036690>
Objavljeno: 6.8.2020.; Preuzeto: 21.1.2021.
- 73 <https://ezadar.net.hr/crna-kronika/3870222/crkva-u-zemuniku-donjem-takodjer-na-meti-provalnika/>
Objavljeno: 19.8.2020.; Preuzeto: 21.1.2021.
- 74 <https://www.novolist.hr/rijeka-regija/lika-senj/lopovima-nista-nije-sveto-nocas-provaljeno-u-crkvu-hrvatskih-mucenika-u-udbini/>
Objavljeno: 21.8.2020.; Preuzeto: 21.1.2021.
- 75 <https://narod.hr/kultura/katolikofobija-procitajte-koji-su-se-sve-napadi-na-crkvu-dogodili-zadnjih-godinu-dana-u-obersnelovoj-rijeci>
Objavljeno: 7.5.2020.; Preuzeto: 21.1.2021.
- 76 <https://m.sibenik.in/sibenik/funcuti-osudili-saranje-po-crkvi-i-zidovima-iza-gradske-vijecnice-ovo-je-djelo-pojedinca-mi-se-od-istog-ogra-ujemo/123359.html#>
Objavljeno: 6.6.2020.; Preuzeto: 21.1.2021.
- 77 <https://www.zadarskilist.hr/clanci/27072020/nista-im-nije-sveto-oskrnavljena-i-devastirana-impresivna-posljednja-vecera-teska-30>
Objavljeno: 27.7.2020.; Preuzeto: 21.1.2021.
- 78 <https://www.bitno.net/vijesti/hrvatska/zupa-sv-ivana-krstitelja-zadar-ukradena-posvecena-hostija/>
Objavljeno: 2.11.2020.; Preuzeto: 21.1.2021.
- 79 <https://ika.hkm.hr/novosti/pozar-u-kapelici-srca-isusova-u-brezju/>
Objavljeno: 30.7.2020.; Preuzeto: 21.1.2021.
- 80 <https://narod.hr/kultura/uz-kastela-nocas-oskrvrnuta-i-crkva-u-jelenju-otudene-relikvije-blazenog-alojzija-stepinca>
Objavljeno: 21.10.2020.; Preuzeto: 21.1.2021.
- 81 <https://narod.hr/u-prijevodu/u-kastelima-razbijen-gospin-kip-odnesena-glava-i-sve-poliveno-bojom>
Objavljeno: 21.10.2020.; Preuzeto: 21.1.2021.
- 82 <https://narod.hr/hrvatska/babic-zbog-odluke-stozera-ustvrdio-da-treba-spaliti-crkve-i-kidati-glave>
Objavljeno: 18.12.2020.; Preuzeto: 21.1.2021.
- 83 <https://narod.hr/hrvatska/kampanja-blacenja-rijeckog-zupnika-sto-su-sve-mediji-pisali-o-pismu-vlc-berisica>
Objavljeno: 8.12.2020.; Preuzeto: 21.1.2021.
- 84 <https://www.24sata.hr/news/presuda-u-pravnoj-stvari-tuzitelja-damira-stojica-protiv-24sata-753098>
Objavljeno: 23.3.2021.; Preuzeto: 14.4.2021.
- 85 <https://prigorski.hr/nova-tv-mora-platiti-velecasnom-ivanu-novaku-50-tisuca-kuna-odstete/>
Objavljeno: 3.11.2019.; Preuzeto: 14.4.2021.

u ime obitelji